

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษา ตามทรรคนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร รายละเอียดที่จะนำเสนอมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

จำนวน 365 คน

1.2 ครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

จำนวน 365 คน

1.3 ผู้นำชุมชน ในเขตพื้นที่ที่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตรตั้งอยู่ จำนวน 365 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจับ ฉลากรายชื่อโรงเรียนแต่ละขนาดซึ่งได้รับสัดส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียน ขนาดเล็กร้อยละ 80 : 60 : 40 ตามลำดับ ได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 183 คน ครูวิชาการ 183 คน ผู้นำชุมชน 183 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 549 คน ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานการ ประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้นำชุมชน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองพิจิตร	56	28	56	28	56	28
2. โปะทะเล	37	18	37	18	37	18
3. บางมูลนาก	33	16	33	16	33	16
4. สามง่าม	34	17	34	17	34	17
5. ตะพานหิน	39	20	39	20	39	20
6. โพธิ์ประทับช้าง	36	18	36	18	36	18
7. วังทรายพูน	24	12	24	12	24	12
8. ทับคล้อ	33	16	33	16	33	16
9. สากเหล็ก	17	9	17	9	17	9
10. ดงเจริญ	17	9	17	9	17	9
11. บึงนาราง	16	8	16	8	16	8
12. วชิรบำรุง	23	12	23	12	23	12
รวม	365	183	365	183	365	183

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2545

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ปีหนึ่งแห่งโรงเรียน	แบบใดแห่งโรงเรียน	บัญชีแห่งโรงเรียน	รวม	ปีหนึ่งแห่งโรงเรียน	แบบใดแห่งโรงเรียน	บัญชีแห่งโรงเรียน	รวม
1. เมืองพิจิตร	6	23	27	56	5	12	11	28
2. โพนทะเล	5	12	20	37	4	6	8	18
3. บางมูลนาก	3	7	23	33	2	4	10	16
4. สามง่าม	3	14	17	34	2	9	6	17
5. ตะพานหิน	7	8	24	39	6	5	9	20
6. โพธิ์ประทับช้าง	3	13	20	36	2	8	8	18
7. วังทรายพูน	2	6	16	24	1	4	7	12
8. ทับคล้อ	5	7	21	33	4	4	8	16
9. สากเหล็ก	3	7	7	17	2	4	3	9
10. ดงเจริญ	1	8	8	17	1	5	3	9
11. บึงนาราง	4	9	3	16	3	4	1	8
12. วชิรยาราม	3	8	12	23	2	5	5	12
รวม	45	122	198	365	34	70	79	183

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถและด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best) และคานท์ (Kanh) คือ

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยมาก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านการแสดงบทบาทหน้าที่

2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ คุณลักษณะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถและคุณลักษณะด้านบทบาทหน้าที่ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามไปขอคำปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้แก่

3.1 ว่าที่ร้อยตรี สาโรช ยกให้ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภออ่าวชะบารมี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร กศ.ม.(การวัดและการประเมินผลการศึกษา)

3.2 นางสาวกชกร ทิมบัว ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอสาทเหล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร กศ.ม.(การวัดและการประเมินผลการศึกษา)

3.3 นางประไพศรี พุ่มชูศักดิ์ ศึกษาในเทศก์ 8 หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร กศ.ม.(ภาษาไทย)

3.4 นางธนพรรณ รอดกำเนิด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะบารมี จังหวัดพิจิตร กศ.ม.(ภาษาไทย)

3.5 นายสรวง วรอินทร์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองหูช้าง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะบารมี จังหวัดพิจิตร กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)

4. พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าตรรกษีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ตามวิธีของโรวินลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.K. Hambleton) ได้ค่าความเที่ยงตรงไม่น้อยกว่า 0.5

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร และกำหนดส่งคืนภายใน 20 วัน โดยมีผู้วิจัยขอรับด้วยตนเองที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและทุกคุณลักษณะเกี่ยวกับทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถและด้านการแสดงบทบาทหน้าที่
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาเป็นรายด้านและทุกคุณลักษณะด้วยค่าสถิติ

F - test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาเป็นรายด้าน ระหว่างขนาดโรงเรียน ด้วยค่าสถิติ F-test และเปรียบเทียบโดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe)

5. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best) และคานท์ (Kanh) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
 - 2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยค่าสถิติ F - test